

Jimm. Holstein Hellen 585 en Plattery Princesse de enige met 93 punten

De fraaiste koeien van Nederland en Vlaanderen

Ruim vijf procent meer dieren schreven de CRV-inspecteurs het afgelopen jaar in. Ook het aantal excellente koeien nam opnieuw toe. Nico en Lianne Bons noteerden de hoogste exterieur-score en verwelkomden de meeste excellente koeien.

tekst Inge van Drie

Bijna 10.000 meer gekeurde dieren dan vorig jaar. Op de kop af keurden de CRV-inspecteurs afgelopen jaar 187.528 Nederlandse vaarzen, koeien en stieren voor exterieur op 6423 bedrijven. Een record is dat niet. In de boekjaren 2012 en 2013 kwamen er zelfs bijna 190.000 vaarzen en koeien onder de meetstok. Maar

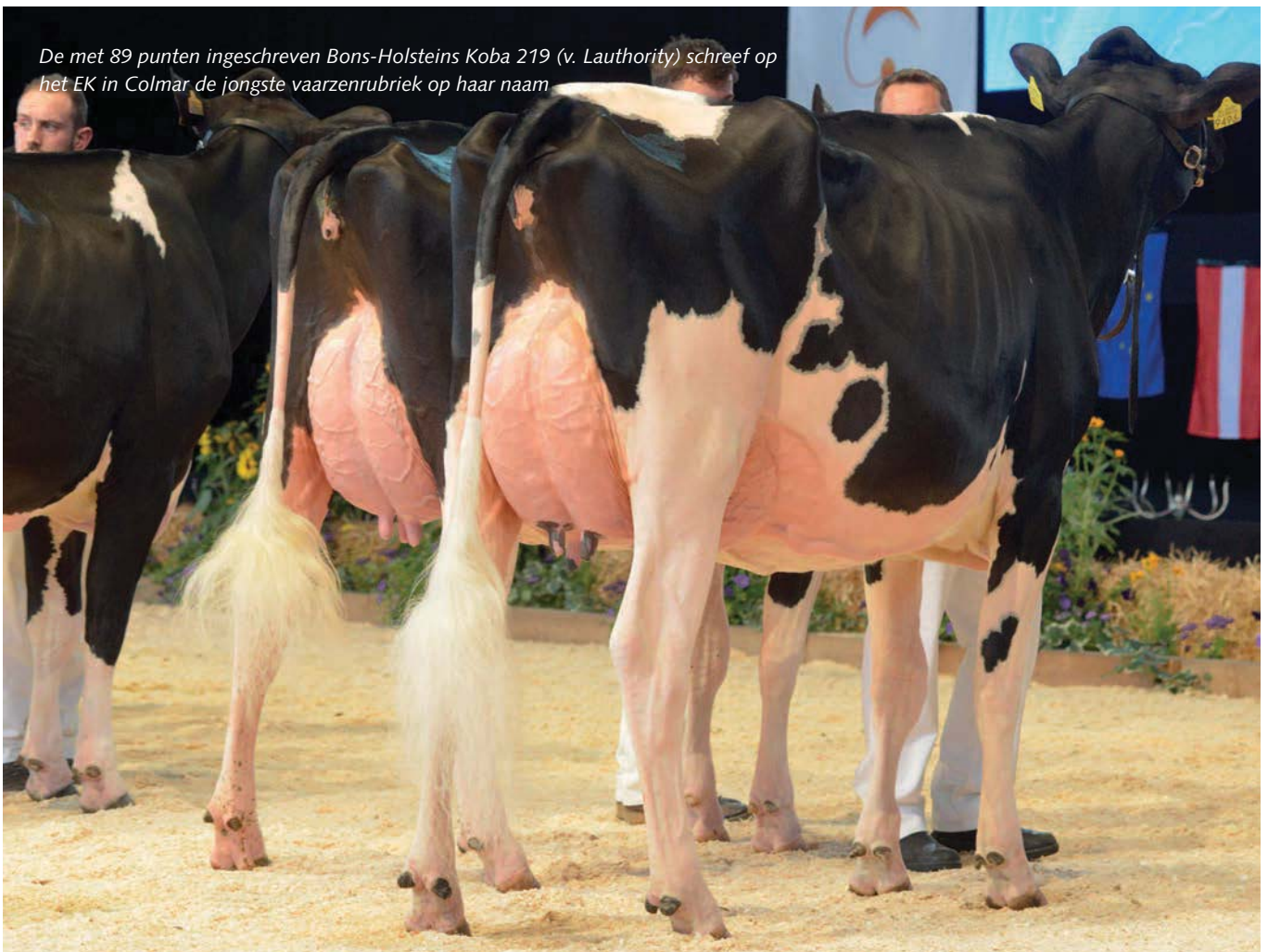
ten opzichte van het vorige boekjaar nam het aantal ingeschreven koeien wel met ruim vijf procent toe. Die aanwas is goed te verklaren. In hetzelfde tijdsbestek nam namelijk ook het aantal mpr-koeien toe tot een historische 1,51 miljoen stuks. In Vlaanderen is dezelfde tendens zichtbaar. Daar schreven de inspecteurs van

1 september 2015 tot en met 31 augustus 2016 in totaal 26.229 dieren in op 929 bedrijven. Dat zijn er ruim 1300 meer dan in het voorgaande jaar. Dat is ook een stijging van ruim vijf procent.

Zowel in Nederland als in Vlaanderen leveren de zwartbontvaarzen het grootste aandeel van de ingeschreven dieren met zo'n 71 procent. De roodbontvaarzen volgen met een kleine twintig procent. De resterende tien procent komt op naam van koeien die opnieuw zijn ingeschreven en – in Nederland – van vaarzen die op basis lokaal zijn ingeschreven. Het gaat daarbij niet alleen om mrij-dieren, maar ook om kruislingen met bijvoorbeeld fleckviehbloed.

Opmerkelijk is dat de inspecteurs hun meetstokken steeds verder moeten uit-

De met 89 punten ingeschreven Bons-Holsteins Koba 219 (v. Lauthority) schreef op het EK in Colmar de jongste vaarzenrubriek op haar naam

trekken bij het opmeten van de hoogtemaat. Jaar op jaar blijven de vaarzen groeien. Ter vergelijking: in 2010 lag de gemiddelde hoogtemaat van Nederlandse zwartbontvaarzen nog op 145,5 centimeter. Afgelopen jaar kwamen ze al uit op een gemiddelde stokmaat van 147,1 centimeter. Dat is een toename van 0,3 centi-

meter ten opzichte van vorig boekjaar. Bij de Vlaamse zwartbontvaarzen, altijd al groter dan hun noorderburen, is de progressie nog groter. Met een plus van 0,6 centimeter kwamen ze uit op gemiddeld 148,6 centimeter.

Ook bij roodbont vergroten de Vlaamse vaarzen hun voorsprong wat hoogtemaat

betreft. Gemiddeld maten ze 147,0 centimeter en daarmee gingen ze er een halve centimeter op vooruit. De Nederlandse roodbontvaarzen zijn met gemiddeld 145,3 centimeter – een winst van 2 millimeter – bijna 2 centimeter kleiner. In 2010 lag de gemiddelde hoogtemaat van de roodbontvaarzen nog op 143,8 centimeter.

De Nederlandse vaarzen die op basis lokaal zijn ingeschreven, kwamen uit op een gemiddelde van 140,4 centimeter.

Steegink twee keer in top tien

Voor de vierde keer op rij voeren Nico en Lianne Bons uit Ottoland het klassement met hoogste exterieurbedrijven aan. De vijftien ingeschreven zwartbontvaarzen van Bons-Holsteins, waarvan er vier de maximale vaarzenscore van 89 punten realiseerden, scoren een gemiddelde van 87,7 punten. Bons heeft daarmee een voorsprong van 0,8 punten op de nummer twee, Theo van Vliet uit Nieuwlande. Zowel Bons als Van Vliet prijkte ook vorig jaar in de top tien. Ze zijn daarin niet de enigen. In totaal zes bedrijven die nu in de top tien staan, scoorden ook vorig jaar een toptienklassering. Naast Bons en Van Vliet gaat het om Jaap en Ina Jacobi uit Garijp, Bart Vink uit Ottoland, Mark Verdoold uit Ouderkerk aan den IJssel en Teus van Dijk en Wouter de Bruin uit Giessenburg.

Een bijzondere prestatie levert Jan Steegink. De roodbontfokker uit Okkenbroek scoort zowel met zijn zes zwartbontvaarzen als met zijn 24 roodbontvaarzen een derde plek. Met een score van gemiddeld 85,9 moet Steegink bij roodbont alleen Moerhoeve Holsteins en De Tienmorgen Holsteins voor zich dulden. Beide Brabantse fokkers komen uit op gemiddeld 86,0 voor algemeen voorkomen, maar door een hogere uierscore verovert John van der Aa van Moerhoeve Holsteins uit Sint-Michielsgestel de eerste plaats. De familie Goossens van De Tienmorgen Holsteins uit Beers, de koploper van vorig jaar, moet nu genoegen nemen met de tweede plek.

Penninck op één in Vlaanderen

In Vlaanderen neemt Kurt Penninck uit Tollembeek de leiding in het zwartbontklassement. Zijn zes vaarzen kregen gemiddeld 85,5 punten. Penninck, die vorig jaar nog de vierde plaats scoorde, blijft daarmee nipt Luc De Kerf uit Zwijndrecht voor, die op een moyenne van 85,4 uitkomt.

Ook het Vlaamse roodbontklassement heeft een nieuwe lijststaandevoerder. Jan Ban-

eigenaar, woonplaats	aantal	frame	type	uier	benen	av
Nederland zwartbont						
Bons-Holsteins, Ottoland	15	87,5	87,4	87,7	87,3	87,7
T. van Vliet, Nieuwlande	14	86,5	86,0	87,2	87,1	86,9
mts. J. W. en G. J. W. Steegink-v.d. Berg, Okkenbroek	6	86,3	86,5	87,7	85,7	86,7
H. G. J. van Driel, Hedel	9	85,9	84,9	87,3	86,4	86,7
mts. J. en I. Jacobi, Garijp	6	86,0	85,7	86,8	86,3	86,5
M. C. J. M. en G. A. M. Goesten-Pullen, Hedel	21	86,2	86,4	86,3	86,7	86,5
F. S. I. M. Krol, Boekel	25	86,3	86,2	86,4	86,3	86,4
mts. Van Dijk-de Bruin, Giessenburg	11	86,7	86,0	87,1	84,2	86,3
Vink Genetics, Ottoland	20	86,8	85,8	86,3	85,3	86,2
M. V. Verdoold, Ouderkerk aan den IJssel	35	86,7	86,0	85,8	85,7	86,2
M. van der Eijk, Twisk	12	86,8	87,3	85,9	84,8	86,1
G. M. J. de Groot, Tienhoven (Z.H.)	5	85,8	85,2	86,6	85,2	86,0
C. G. G. en W. M. van der Ploeg, Grouw	11	87,4	86,3	86,2	84,2	86,0
mts. Talsma, Warga	8	86,6	86,6	85,8	85,4	86,0
J. Aantjes, Streefkerk	5	86,4	86,4	85,8	84,4	86,0
Vlaanderen zwartbont						
K. Penninck, Tollembeek	6	86,0	84,7	84,8	84,8	85,5
L. De Kerf, Zwijndrecht	9	85,8	83,6	85,2	85,6	85,4
G. Mazereel, Reninge	15	85,4	85,8	85,7	84,1	85,2
P. Devos, Onkerzele	5	85,4	84,6	85,2	85,6	85,2
L. Ryckewaert, Harelbeke	24	85,1	83,8	85,3	85,1	85,1
G. Vandeputte, Kemmel	24	85,2	83,7	85,3	84,3	84,9
Nederland roodbont						
Moerhoeve Holsteins, Sint-Michielsgestel	7	86,1	85,4	86,3	84,9	86,0
De Tienmorgen Holsteins, Beers (N.Br.)	11	87,0	85,9	84,7	86,3	86,0
mts. J. W. en G. J. W. Steegink-v.d. Berg, Okkenbroek	24	86,1	85,6	86,4	84,8	85,9
J. Puttenstein, Kamperveen	16	85,9	85,2	86,1	85,3	85,8
J. W. M. F. v.d. Braak en C. A. M. van der Aa, Balgoij	5	84,8	85,8	86,0	85,6	85,8
J. Werler, Vaassen	6	86,5	84,8	84,5	86,3	85,7
melkveebedrijf Kossinkhoeve, Winterswijk Huppel	5	84,8	85,6	85,6	85,8	85,6
vof Beulink, Hengelo (Gld.)	7	86,3	84,7	85,0	86,0	85,6
vof Schrijver, Terwolde	18	85,7	85,9	86,2	83,8	85,5
J. Reijlink-Boomkamp, Markelo	6	86,5	86,7	86,0	84,2	85,5
Vlaanderen roodbont						
J. Banckaert, Waarschoot	14	85,7	85,1	85,0	84,4	85,2
Van Hoof-Boonen Holsteins Iv, Mortsel	5	86,2	83,0	85,0	84,2	84,8
N. Verhelst, Moerbeke-Waas	9	84,7	85,0	84,8	84,1	84,6
P. Devos, Onkerzele	19	83,6	83,7	84,2	85,4	84,5
K. Leus, Oosterzele	7	84,1	84,4	85,7	83,4	84,4

Tabel 1 – Hoogste CRV-exterieurbedrijven zwart- en roodbont 2015-2016 (min. vijf vaarzen)

Tabel 2 – Hoogste CRV-exterieurbedrijven 2015-2016 op basis lokaal (min. vijf vaarzen)

eigenaar, woonplaats	aantal	frame	type	uier	benen	besp.	av
vof De Vinkenhof, Groot-Ammers	33	83,8	83,2	82,8	83,5	82,8	83,4
mts. M. T. M. en M. G. Harbers-Ruesink, Borculo	14	84,0	83,1	82,9	83,4	84,1	83,2
melkveebedrijf Nijzink, Wierden	17	83,7	83,3	81,7	84,5	83,8	83,2
mts. P. en J. Winkelmolen-Reijnen, Heythuysen	5	84,6	85,0	80,2	84,4	84,8	83,2

naam	geb.dat.	vader	m.vader	frame	type	uier	ben.	av.	eigenaar, woonplaats
Nederland zwartbont									
Jimm. Holstein Hellen 585	04-2006	Goldwyn	Norik	90	94	92	94	93	J. de Vries, Boijl
W.H. Jenny	08-2009	Goldwyn	Lheros	89	91	93	93	92	L. en N. v. Loenhout-Jansen, Prinsenbeek
Bons-Holsteins Roza 72	09-2005	Spirte	Lava	92	94	93	91	92	Bons-Holsteins, Ottoland
Bons-Holsteins Aaltje 98	02-2010	Talent	Terrason	93	91	93	90	92	Bons-Holsteins, Ottoland
New Moore Maria 317	05-2011	Lucky Star	Goldwyn	92	93	93	90	92	mts. Withaar-Prent, Nijeveen
Marie 356	08-2009	Goldwyn	Allen	91	95	93	90	92	A. A. M. Verwijnen, Beilen
Truus	10-2009	Shottle	Champion	93	93	93	89	92	M. B. G. Brugman, Loenen (Gld.)
Maartje 200	01-2010	Goldwyn	Aaron	92	92	93	89	92	M. van der Eijk, Twisk
HBC Sheila 4	11-2009	Goldwyn	Shottle	93	93	92	90	92	Schep Holsteins Holland bv, Bergambacht
Zuid-Ooster Harmke 319	09-2006	Classic	Keyster	92	95	91	92	92	mts. O. W. en C. J. Dolstra-Smink, Oosterstreek
Rieten Sijke 512	09-2009	Mr Sam	Mascol	92	95	91	90	92	J. en K. J. Polinder, Nunspeet
Jimm. Holstein Hennie 309	09-2007	Tiamo	Allen	90	93	90	94	92	J. de Vries, Boijl
Vlaanderen zwartbont									
Louise	10-2009	Savard	Mr Sam	94	94	91	90	92	J. Verlodt, Drogenen
Duf Gaiete	08-2011	Jordan	Re Design	90	91	92	89	91	Van Hoof-Boonen Holsteins Iv, Mortsel
Nederland roodbont									
Plattery Princesse	01-2009	Ralstorm	Salto	94	94	94	91	93	melkveebedrijf Eggerink, Wierden
Zeedieker Roseanna	03-2008	Advent	Sept. Storm	93	92	94	88	92	J. Wijnker, Avenhorn
Geertje 409	08-2011	Secure	Talent	90	93	93	88	91	mts. J. H. Oudenampsen en E. H. Ruiterkamp, Laren
Dennenburg Martina 44	07-2004	Kian	Vicktor	90	88	92	90	91	W. en M. Meulenbroeks, Lage Mierde
Barendonk Emma 220	09-2011	Jotan	Classic	91	91	92	89	91	Barendonk Holsteins vof, Beers (N.Br.)
Els 4	01-2004	Strateeg R	Tinto	91	91	92	89	91	vof W. D. Eikelenboom, Rijsaterwoude
Caudumer Lol 30	09-2011	Magna P	Lawn Boy	90	92	92	89	91	Barendonk Holsteins vof, Beers (N.Br.)
Vlaanderen roodbont									
Violette	04-2010	Classic	Jordan	93	92	90	91	91	J. Verlodt, Drogenen

Tabel 3 – Hoogst scorende excellenten zwartbont en roodbont in Nederland en Vlaanderen (bron: CRV)

naam	geb.dat.	vader	m.vader	frame	type	uier	ben.	av.	eigenaar, woonplaats
Nederland zwartbont									
Bons-Holsteins Aaltje 114	11-2012	Lauthority	Talent	89	89	89	89	89	Bons-Holsteins, Ottoland
Drouner Ajdh Cosmo	11-2012	Mogul	Alexander	88	88	89	89	89	mts. H. en C. Albring, Drouwenermond
Bons-Holsteins Ella 197	03-2013	Fever	Jasper	88	87	89	89	89	Bons-Holsteins, Ottoland
Zandenburg Meridian Camilla	02-2013	Meridian	Snowman	89	89	89	88	89	Sommers melkveehouderij vof, Elsendorp
J.S. Lucinda	05-2013	Meridian	Damion	89	89	89	88	89	vof Jongsteins, Hoogblokland
Vink Blesje 162	05-2013	Goldfarm	Boss Iron	89	89	89	88	89	Vink Genetics, Ottoland
Bons-Holsteins Koba 219	02-2014	Lauthority	Damion	89	89	89	88	89	Bons-Holsteins, Ottoland
Bons-Holsteins Dikkie 183	08-2013	Lauthority	Blitz	88	89	89	88	89	Bons-Holsteins, Ottoland
Hedra D. Jessi 477	12-2013	Snowfever	Gerard	89	89	88	89	89	mts. E. J. H. en A. J. E. Vernooij, Schalkwijk
Vlaanderen zwartbont									
Ifaroma	01-2013	Caliber	2289	88	89	89	89	89	L. Ryckewaert, Harelbeke
Iwa	10-2013	Acme	Affirmed	89	89	89	88	89	L. De Kerf, Zwijndrecht
Nederland roodbont									
Brook Marie 68	05-2013	Jotan	Classic	89	89	89	87	89	J. Puttonstein, Kamperveen
Frida 135	01-2014	Maicon	Survivor	89	89	89	87	89	Pels Melkvee vof, 's-Hertogenbosch

Tabel 4 – Zwart- en roodbontvaarzen met 89 punten 2015-2016 (bron: CRV)

Tabel 5 – Hoogst scorende koeien en vaarzen basis lokaal 2015-2016 (bron: CRV)

naam	geb.dat.	vader	m.vader	frame	type	uier	ben.	besp. av.	eigenaar, woonplaats	
koeien										
De Vinkenhof Danielle 95	09-2010	Baltimore	Matthijs	88	88	94	93	83	91	vof De Vinkenhof, Groot-Ambers
Suzan 493	10-2009	Rudolf	Timon	91	91	92	91	85	91	F. G. A. v.d. Heijden, Oostelbeers
vaarzen										
De Vinkenhof Annemarie 14	03-2013	Meldon	Parom	88	87	87	88	84	88	vof De Vinkenhof, Groot-Ambers

ckaert uit Waarschoot slecht met zijn veertien roodbontvaarzen als enige de grens van 85 punten. Met gemiddeld 85,2 blijft hij de nummer twee, Patrick en Jo van Hoof en Linda Boonen uit Mortsel, die vooral als zwartbontfokkers bekendstaan, bijna een halve punt voor.

203 koeien excellent

Het totaal aantal ingeschreven dieren nam afgelopen jaar toe. Die trend is ook zichtbaar bij het aantal A-koeien, ofwel koeien met een minimale exterieurscore van 90 punten. In totaal gaven de CRV-inspecteurs 203 koeien het predicaat excellent. Dat zijn er zes meer dan het vorige boekjaar. Die toename komt vrijwel volledig op het conto van de Nederlandse zwartbonten. Telde Nederland vorig jaar 117 excellente zwartbonten, dit jaar waren dat er 133. Het aantal excellent ingeschreven roodbonten liep iets terug (van 49 naar 46). Wel waren er meer excellente mrij-koeien: vijf in plaats van vier stuks.

In Vlaanderen nam het aantal excellente koeien juist af. Bij zwartbont kregen zeventien Vlaamse koeien een A-score, twee minder dan vorig jaar. Bij roodbont was de daling sterker. Kregen vorig jaar acht Vlaamse roodbonten het predicaat excellent, dit jaar waren dat er nog maar twee.

De hoogste score die de inspecteurs dit jaar uitreikten, was 93 punten. Zowel bij rood- als bij zwartbont bemachtigde één koe die score. Bij roodbont gaat het om de in Zwitserland geboren Plattery Princesse. De Ralstormdochter van de familie Eggerink uit Wierden veroverde afgelopen jaar de seniortitel op de HHH-show. Een exterieurscore van 93 punten komt bij roodbont nauwelijks voor. In 2014 kreeg NRM-kampioene Barendonk Brasilera 12 (v. Classic) weliswaar nog 93 punten, maar daarvoor was het al veertien jaar geleden dat de inspecteurs een roodbontkoe met die score inschreven. Bij zwartbont voert honderd-

De Vinkenhof Danielle 95 (v. Baltimore) kreeg 91 punten

tonner Jimm. Holstein Hellen 585 de lijst aan. De Goldwyndochter van John de Vries uit Boijl boekte zelf op jonge leeftijd successen op onder meer de CRV Koe-Expo en de HHH-show. Maar de meeste bekendheid kreeg Hellen door het algemeen kampioenschap op de NRM in 2012 van haar Shottledochter Jimm. Holstein Hellen 589.

In Vlaanderen realiseren twee koeien van Johan Verlodt uit Drongen de hoogste exterieurscore. Bij zwartbont werd Savardochter Louise als enige ingeschreven met 92 punten. Haar stalgenote Violette (v. Classic) was de enige met 91 punten bij roodbont.

Met tien excellente koeien, waaronder één roodbonte, waren Nico en Lianne Bons dit jaar hofleverancier. De fokkers uit Ottoland verdrijven daarmee John de Vries uit Boijl van de eerste plaats. De Vries, die twee jaar op rij de meeste excellente koeien erbij kreeg, eindigt nu op de

tweede plaats met zeven nieuwe excellente koeien.

In Vlaanderen vaardigen Luc en Stijn Peeters uit Nijlen en de familie Op 't Roodt uit Olen de meeste excellente koeien af. Beide bedrijven ontvingen drie keer het predicaat excellent.

Goldwyn hofleverancier

Op stierniveau is Goldwyn dit jaar het succesvolst. De Canadese fokstier kreeg er zeventien excellente koeien bij in Nederland en Vlaanderen. Damion verwelkomt zeven nieuwe A-koeien, net als Talent (inclusief één roodbonte) en Classic (inclusief vier roodbonten). De drie worden op de voet gevolgd door Seaver, Sid en Jotan met elk zes koeien met minimaal 90 punten. Bij de vaarzen met de maximale score van 89 punten doet Lauthority het opvallend goed. Hij levert er drie, weliswaar uit verschillende koefamilies, maar allemaal eiegen aan Nico en Lianne Bons. |

Savardochter Louise enige Vlaamse zwartbonte met 92 punten

Op 92-jarige leeftijd is overleden **Kees Kroon**, van 1949 tot 1985 inspecteur bij het stamboek NRS. De Noord-Hollandse boerenzoon uit Hauwert startte als inseminator bij de kleine ki-vereniging Oosthuizen, maar al snel daarna ging zijn grote droom in vervulling: hij werd gevraagd als stamboekinspecteur. Hij mocht de koeien en de stieren keuren van zijn grote idolen als de Gro-nemans en de Ruyters, waarmee hij een meer dan zakelijke relatie opbouwde. Kroon was een belangrijke promotor van de melkrijke Noord-Hollandse koe en toen de oude Franslijnen in de verdrukking kwamen, was hij (met Klaas Stapel van het NRS) de grote stimulator van de succesvolle Fransclub in 1960.

Kroon kende principiële kanten, hij bleef (ook na een bezoek aan Amerika) een fervent tegenstander van de holsteininvloed op 'zijn' koeien. Zijn uitgesproken meningen legde hij in 1997 neer in het zeer leesbare boek 'Onze zwartbonte'.

Bij zijn boerderij in Oostwoud hield Kees Kroon Texelse stamboekschappen. Hij beleefde mooie successen, een van de door hem gefokte rannen werd zelfs preferent verklaard.

Kees Kroon

Erwin Koenen

Erwin Koenen (45) is de nieuwe directeur van Breed4Food. Hij werkt sinds 1999 bij CRV, onder meer als onderzoeker en hoofd onderzoek. Koenen volgt bij Breed4Food Bernard de Geus op, die het onderzoeksconsortium sinds de oprichting in 2012 leidde.

Koenen blijft naast zijn nieuwe functie werkzaam bij de afdeling innovatie van CRV. In Breed4Food werken wetenschap en bedrijfsleven met elkaar samen op het gebied van het effectiever benutten van genetische selectie voor het duurzaam produceren van dierlijk eiwit. De participanten binnen Breed4Food zijn: Wageningen UR, CRV, Hendrix Genetics, Topigs Norsvin en Cobb Europe.